

full de càlcul

Transició ampliada a l'edat adulta: el cas dels adults joves en una situació NEET a l'Estat espanyol

vista prèvia >

Amb la crisi econòmica global iniciada al 2008, milers de persones joves d'arreu del món occidental han vist truncades les seves aspiracions i esperances laborals, un fet que ha impactat en una etapa vital per al desenvolupament personal de cadascú, que és: el pas cap a l'edat adulta. El fenomen NEET —o «ni-ni»— ha estat una derivada particularment greu d'aquest problema, i per a afrontar-ho cal conèixer-lo amb detall. Quins són els perfils de les persones joves que ni estudien ni treballen? Com són els seus entorns socials i familiars? Afecta igual la condició NEET a homes que a dones? Qüestions imprescindibles per a afrontar amb encert un fenomen que amenaça tota una generació.

Mihaela Vancea

Professora lectora i investigadora UPF

mihaela.vancea@upf.edu

La transició a l'edat adulta a l'Estat espanyol ha esdevingut molt més difícil i prolongada que anteriorment, ja que moltes persones joves avui experimenten llargs períodes d'ocupació temporal, atur o inactivitat, fins i tot més enllà dels 30 anys. El terme *Not in Education, Employment, or Training* [ni estudiant, ni treballant, ni formant-se] (NEET)¹— s'empra cada cop més per a referir-se a una situació de desvinculació de les persones joves tant del món del treball com de les vies formals d'educació. Quines són les principals característiques sociodemogràfiques de les persones joves de l'Estat espanyol en situació NEET? Es diferencien de la resta del jovent? En general, aquestes persones joves en situació NEET tenen nivells de formació menors, estan majoritàriament desocupades i són casades, excepte les que tenen entre 18 i 24 anys, que són força inactives i són solteres. També han experimentat períodes de desocupació anteriors, tenen més amics desocupats, i provenen d'entorns familiars més pobres en comparació amb la resta del jovent. Les dones tenen més probabilitats d'estar en

situació NEET que els homes. Tenir fills o responsabilitats familiars o de cura augmenta el risc de les dones d'estar en situació NEET, mentre que entre els homes el redueix. També és més probable que les dones en situació NEET rebaixen les seves expectatives, quant a condicions de treball i ingressos, per a obtenir un lloc de treball si ho comparem amb la resta de jovent.²

Introducció

La transició a l'edat adulta s'entén generalment com l'entrada a l'ocupació estable, el matrimoni i la paternitat.³ És un període de vida heterogeni i, pel que fa a l'edat, per a la majoria de les persones s'intensifica a mitjans de la vintena i s'aconsegueix generalment als 30 anys. No obstant això, a molts països europeus, aquesta transició és molt més difícil i allargada que en generacions anteriors, amb moltes persones

joves que experimenten avui llargs períodes d'ocupació temporal, atur o inactivitat, fins i tot més enllà dels 30 anys.

Les altes taxes d'atur i les dificultats macroeconòmiques s'han vinculat a un alt grau d'inactivitat entre les persones joves. Aquestes tenen més probabilitats de sortir del mercat del treball quan hi ha una severa escassetat de feina, mentre que les que ja estan inactives solen estar menys motivades per buscar feina.⁴ També s'ha destacat els salaris baixos i desiguals, el baix rendiment educatiu, el suport prolongat per part dels progenitors i els programes poc adequats al mercat laboral com a factors determinants de la gran inactivitat entre el jovent.⁵ És en aquest marc en què el terme NEET s'ha emprat cada cop més per a referir-se a una situació de desvinculació de les persones joves tant del treball com de les vies d'educació formal.

4 EXPÓSITOS, «Los jóvenes y el empleo: informe sobre la situación actual».

5 VALLEJO-PENÑA, *Formación y empleo en la juventud española actual. ¿Podemos hablar de generación perdida?*; BACARIA, COLL, SÁNCHEZ-MONTIJANO, «El mercado laboral en España: problemas, retos y tendencias de futuro»; GARCÍA LÓPEZ, «El desempleo juvenil en España».

1 Els també anomenats «ni-ni».

3 ARNETT, «Emerging Adulthood».

La taxa NEET va registrar el 2016 un 23% per a la població jove de 20 a 34 anys. Aquesta difícil situació ha incitat molts estudiosos a etiquetar-la com a generació «perduda»

L'objectiu principal d'aquest article és el d'analitzar la situació de les persones joves residents a l'Estat espanyol en situació NEET, comparant-les amb les seves homòlegs generacionals en termes de característiques sociodemogràfiques com sexe, edat i grau de formació, així com llurs antecedents familiars i capital social. Ens centrem en les persones joves d'entre 18 i 35 anys per a explicar una possible ampliació del temps d'arribada a l'edat adulta a causa de les dificultats macroeconòmiques. Es distingeixen tres grups d'edat específics per a comprendre les diferències entre les diferents fases de la transició cap a l'edat adulta: de 18 a 24, quan la majoria de les persones joves ja han acabat els seus estudis a temps complet; dels 25 als 29, quan la majoria de les persones joves ja estan ocupades i casades; i dels 30 als 35 per a explorar una possible transició posterior a l'edat adulta. La distinció de les principals característiques i necessitats d'aquests tres grups d'edat pot ajudar els responsables polítics a promoure uns marcs de política de formació i del mercat laboral més inclusius.

Què s'entén per NEET?

El terme NEET fou emprat per primer cop per un grup d'investigadors per descriure aquelles persones joves del Regne Unit que «continuaven amb dificultats més enllà de la joventut».⁶ La seva recerca va donar rellevància política a les «persones joves que no estan ocupades en educació, formació o feina», que s'havien classificat per primer cop com a «Status Zer0» —a diferència dels de «Status 1», per exemple, és a dir aquelles persones que continuen en l'educació. Es van conceptualitzar les persones de «Status Zer0» com aquell jovent que no semblava anar enlloc i que no comptava per res.

El 1999, el terme NEET es va introduir a l'escenari polític al Regne Unit per a re-classificar la situació d'aquelles persones joves menors de 18 anys que no participaven en cap tipus d'ocupació formativa ni laboral, i que per tant va substituir uns termes més discriminators com

«inactius» o «Status Zer0».⁷ La crisi econòmica general europea ha propiciat una extensió d'aquesta situació entre el jovent, fins als 29 anys o, fins i tot, més enllà.

A l'Estat espanyol, la recent crisi econòmica ha fet créixer la quantitat de persones joves en situació NEET. La taxa NEET va registrar el 2016 un valor aproximat del 23% pel jovent de 20 a 34 anys.⁸ Aquesta difícil situació d'alienació laboral de les persones joves de l'Estat espanyol ha incitat molts estudiosos a etiquetar-les com a generació «perduda» o «exclosa», en el sentit que comparteixen les característiques i les circumstàncies d'una transició econòmica i laboral que dificulta el treball i l'estabilitat econòmica.⁹

Tot i que el terme NEET s'ha vinculat a diferents grups d'edat i encasellat en una generació, algunes persones

7 FURLONG, *Routledge handbook of youth and young adulthood*.

8 EUROSTAT, *Statistics on young people neither in employment nor in education or training. Statistics Explained*.

9 VALLEJO PEÑA, *Formación y empleo en la juventud española actual ¿Podemos hablar de generación perdida?* 2013; BACARIA, COLL, SÁNCHEZ-MONTIJAÑO, «El mercado laboral en España: problemas, retos y tendencias de futuro»

6 ISTANCE, REES I WILLIAMSON, *Young people not in education, training or employment in South Glamorgan*.

Les característiques individuals i familiars, així com el gènere, són factors importants que determinen les transicions de les persones joves a l'edat adulta i, per tant, contribueixen a l'estatus NEET

joves tenen més risc d'entrar en un estat NEET que d'altres. Les característiques individuals i familiars, així com de gènere, grau de formació, edat, origen i lloc de residència, els antecedents socioeconòmics o la salut són factors importants que determinen les transicions del jovent a l'edat adulta i, per tant, contribueixen a l'estatus NEET.¹⁰

Algunes conseqüències a curt i a llarg termini de la condició de NEET a nivell individual són els períodes de desocupació i d'inactivitat prolongats, l'embaràs precoç, la mala salut física i mental, un major grau d'infelicitat, l'abús de drogues i alcohol, i fins i tot l'activitat delictiva.¹¹ Així mateix, la

condició de NEET també comporta conseqüències socials i econòmiques específiques, com la pèrdua de confiança en les institucions, menys participació i interès en la política, menor participació social i interacció, així com una disminució de la productivitat i del retorn econòmic.¹²

Com que el terme NEET ha estat definit de forma molt elàstica, molts investigadors han començat a qüestionar fins a quin punt s'articula de manera eficaç i si defineix les necessitats de la diversitat de persones joves incloses en aquesta categoria. En aquest sentit, han argumentat a favor d'una definició més clara de l'estatus NEET per a establir tendències generals i fer possibles compa-

racions internacionals, així com determinar intervencions específiques i efectives de polítiques públiques.¹³

Alguns autors han afirmat que per analitzar de forma efectiva la població jove en situació de vulnerabilitat es pot utilitzar una definició més restrictiva d'aquesta situació que la que representa el fenomen NEET o, al contrari, una definició més àmplia que pugui constituir la base per a intervencions públiques de més abast.¹⁴

En la nostra investigació, vam utilitzar una definició àmplia de la situació NEET, que es referia a persones joves entre 18 i 35 anys d'edat, que no estudiaven o que es van quedar sense feina —a partir de l'últim mes. En aquesta categoria vam incloure tant persones que estaven buscant un treball com persones que no en buscaven —atur de llarga durada, baixa per malaltia, responsabilitats de cura o criança. La persona jove en situació NEET estava desocupada o econòmicament inactiva.

10 CHEN, «Once "NEET", Always "NEET"? experiences of employment and unemployment of youth participating in a job training program in taiwan». BAGGIO S, (et al.), «Not in formation, employment, or training status among young swiss men. Longitudinal associations with mental health and substance use»; FURLONG, *Routledge handbook of youth and young adulthood*; EXPÓSITOS, «Los jóvenes y el empleo: informe sobre la situación actual»; BARDAK, MASEDA i ROSSO. *Young people not in employment, education or training (NEET). An overview in ETF partner countries*.

11 CHEN, «Once "NEET", Always "NEET"? Experiences of employment and unemployment of youth participating in a job training program in Taiwan». ALFIERI, (et al.), «Young Italian NEETs (Not in employment, formation, or training) and the influence of their family background»; BAGGIO, «Not in formation, employment, or training status among young swiss

men. Longitudinal associations with mental health and substance use»; GOLDMAN-MELLOR (et al.), «Committed to work but vulnerable: self-perceptions and mental health in NEET 18-year olds from a contemporary British cohort»; O'DEA, «A cross-sectional exploration of the clinical characteristics of disengaged (NEET) young people in primary mental healthcare»; SELLSTRÖM, BREMBERG i O'CAMPO, «Yearly incidence of mental disorders in economically inactive young adults».

12 EXPÓSITOS, «Los jóvenes y el empleo: informe sobre la situación actual»; CHEN, «Once "NEET", Always "NEET"? Experiences of employment and unemployment of youth participating in a job training program in Taiwan»; O'DEA, «A cross-sectional exploration of the clinical characteristics of disengaged (NEET) young people in primary mental healthcare»

13 FURLONG, *Routledge handbook of youth and young adulthood*. ELDER, «What does NEETs mean and why is the concept so easily misinterpreted?».

14 Ibidem.

Els joves d'entre 18 i 24 anys en situació NEET presenten graus de formació més baixos i més preponderància d'origen immigrant que joves que no estan en aquesta situació

Característiques sociodemogràfiques dels joves de l'Estat espanyol en situació NEET

Com hem apuntat anteriorment, amb la crisi econòmica a l'Estat espanyol les persones joves en situació NEET van arribar a representar el 23% del jovent. Per analitzar la situació i les característiques d'aquest fenomen es va realitzar un estudi basat en les dades d'enquesta del projecte Cultural Pathways to Economic Self Sufficiency and Entrepreneurship (CUPESSSE).¹⁵ A l'Estat, l'enquesta es va dur a terme el 2016 amb una mostra representativa d'adults joves d'entre 18 i 35 anys —1.826 persones enquestades. La mostra d'adults joves es va estratificar aleatòriament i proporcionalment a la població estatal en termes de regió geogràfica, situació laboral —ocupats, aturats inactius—, sexe i grups d'edat —18-24; 25-29; 30-35.

La mostra de l'estudi va incloure 933 dones i 893 homes. Un terç de la mostra total tenia educació terciària i gairebé un quart tenia un nivell educatiu baix. La gran majoria de les

persones enquestades van néixer a l'Estat espanyol (92,8%), eren solteres (70%), i mancades de responsabilitats familiars o de cura (63%). En comparació amb els homes, més dones tenien educació terciària, estaven casades, i tenien responsabilitats familiars o assistencials i de mainada.

Aquestes característiques variaven entre grups d'edat —vegeu taula 1 i taula 2. Poques persones entrevistades d'edats entre 18 i 24 anys tenien formació terciària —el 18,8% dones i el 17,9% homes—, i la majoria eren solteres (93,5%) i sense responsabilitats familiars o assistencials —més del 78%— ni nens —més del 97%. Poc més de l'11%, tant de dones com d'homes d'aquest grup d'edat, es trobaven en una situació NEET. En general, les persones entrevistades d'entre 18 i 24 anys en situació NEET presentaven graus de formació més baixos, i amb més preponderància d'origen immigrant, en comparació a la resta del jovent que no es troba en situació NEET.

Més persones entrevistades d'entre 25 i 29 anys tenien formació terciària —47,4% dones i 45,8% homes—, estaven casades, tenien

més responsabilitats familiars o de cura i fills que en el grup anterior. Al voltant del 22% de les dones i el 15% dels homes d'aquest grup d'edat es trobaven en situació NEET. Les dones en situació NEET entre els 25 i els 29 anys presentaven uns graus de formació significativament més baixos i tenien més responsabilitats familiars o de cura i fills, en comparació amb les seves homòlogues que no estan en situació NEET.

Una proporció superior de dones d'entre 30 i 35 anys tenia formació terciària i responsabilitats familiars o assistencials i mainada en comparació amb els altres dos grups d'edats. En canvi, hi va haver menys persones d'alt nivell educatiu en aquest grup (33,3%) en comparació amb el grup d'edat 25 a 29 (45,8%). Un percentatge més alt de les persones enquestades es trobava en situació NEET —34,6% dones i, respectivament, 21,3% homes. La comparativa entre aquelles en situacions NEET i no NEET presenta les mateixes diferències que es troben en el grup d'edat mitjana: nivells de formació més baixos i més responsabilitats familiars o assistencials i mainada, especialment en el cas de les dones.

¹⁵ Podeu visitar: <www.cupesse.eu>.

Les dones en situació NEET entre els 25 i els 29 anys presenten uns graus de formació significativament més baixos i tenen més responsabilitats familiars o de cura

Taula 1

Característiques sociodemogràfiques de les dones per edat i estat NEET, (%)

Dones		Total	Treballant / Estudiant	NEET
18-24				
Total		271	240 (88.6)	31 (11.4)
Formació*	Baixa	65 (24.0)	50 (20.8)	15 (48.4)
	Mitjana	155 (57.2)	144 (60.0)	11 (35.5)
	Alta	51 (18.8)	46 (19.2)	5 (16.1)
Nascuda a l'Estat espanyol?		247 (91.5)	221 (92.5)	26 (83.9)
Estat civil*	Sí	10 (3.7)	6 (2.6)	4 (12.5)
	Casada	8 (2.8)	6 (2.6)	1 (4.2)
	Divorciada	253 (93.5)	228 (94.8)	26 (83.3)
Responsabilitats familiars o assistencials		Sí	58 (21.4)	6 (19.4)
Té mainada		Sí	7 (2.6)	1 (3.2)
25-29				
Total		266	208 (78.2)	58 (21.8)
Formació*	Baixa	49 (18.4)	25 (12.0)	24 (41.4)
	Mitjana	91 (34.2)	75 (36.1)	16 (27.6)
	Alta	126 (47.4)	108 (51.9)	18 (31.0)
Nascuda a l'Estat espanyol?		Sí	249 (94.0)	56 (96.6)
Estat civil	Casada	34 (12.7)	23 (11.2)	11 (18.4)
	Divorciada	17 (6.3)	12 (5.9)	5 (8.2)
	Soltera	215 (81.0)	173 (83.0)	42 (73.5)
Responsabilitats familiars o assistencials*		Sí	86 (32.3)	32 (55.2)
Tenen mainada*		Sí	45 (16.9)	20 (34.5)
30-35				
Total		396	259 (65.4)	137 (34.6)
Formació*	Baixa	90 (22.7)	34 (13.1)	56 (40.9)
	Mitjana	110 (27.8)	69 (26.6)	41 (29.9)
	Alta	196 (49.5)	156 (60.2)	40 (29.2)
Nascuda a l'Estat espanyol?		Sí	368 (92.9)	127 (92.7)
Estat civil	Casada	173 (43.7)	158 (61.0)	15 (11.2)
	Divorciada	31 (7.9)	23 (8.8)	11 (5.9)
	Soltera	192 (48.5)	78 (30.1)	114 (83.0)
Responsabilitats familiars o assistencials*		Sí	202 (51.0)	86 (62.8)
Tenen mainada*		Sí	168 (42.4)	73 (43.5)

(*) Valor p significatiu de <0.05. w

Font: Elaboració pròpia.

En termes de situació laboral, entre les persones enquestades en situació NEET, hi ha més dones inactives que homes en els tres grups d'edat

Taula 2
Característiques sociodemogràfiques dels homes per edat i estat NEET, (%)

Homes		Total		Treballant / Estudiant		NEET	
18-24							
Total		280		248	(88.6)	32	(11.4)
Formació*	Baixa	67	(23.9)	51	(20.6)	16	(50.0)
	Mitjana	163	(58.2)	152	(61.3)	11	(34.4)
	Alta	50	(17.9)	45	(18.1)	5	(15.6)
Nascut a l'Estat espanyol?		Sí	261 (94.2)	236	(95.9)	25	(80.6)
Estat civil*	Casat	7	(2.9)	5	(2.3)	2	(6.5)
	Divorciat	11	(4.5)	10	(4.7)	1	(3.2)
	Solter	226	(92.6)	198	(93.0)	28	(90.3)
Responsabilitats familiars o assistencials		Sí	61 (21.8)	52	(21.0)	9	(28.1)
Té mainada		Sí	6 (2.1)	4	(1.6)	2	(6.3)
25-29							
Total		271		230	(84.9)	41	(15.1)
Formació*	Baixa	63	(23.2)	48	(20.9)	15	(36.6)
	Mitjana	84	(31.2)	73	(31.7)	11	(26.8)
	Alta	124	(45.8)	109	(47.4)	15	(36.6)
Nascut a l'Estat espanyol?		Sí	254 (95.1)	215	(95.1)	39	(95.1)
Estat civil	Casat	16	(6.9)	1	(2.8)	15	(7.7)
	Divorciat	11	(4.8)	1	(2.8)	10	(5.1)
	Solter	204	(88.3)	34	(94.4)	170	(87.2)
Responsabilitats familiars o assistencials*		Sí	58 (21.4)	51	(22.2)	7	(17.1)
Tenen mainada*		Sí	16 (5.9)	14	(6.1)	2	(4.9)
30-35							
Total		342		269	(78.7)	73	(21.3)
Formació*	Baixa	97	(28.4)	65	(24.2)	32	(43.8)
	Mitjana	131	(38.3)	103	(38.3)	28	(38.4)
	Alta	114	(33.3)	101	(37.5)	13	(17.8)
Nascut a l'Estat espanyol?		Sí	318 (93.8)	252	(94.4)	66	(91.7)
Estat civil	Casat	100	(32.4)	86	(34.8)	14	(22.6)
	Divorciat	28	(9.1)	19	(7.7)	9	(14.5)
	Solter	181	(58.6)	142	(57.5)	39	(62.9)
Responsabilitats familiars o assistencials*		Sí	138 (40.4)	114	(42.4)	24	(32.9)
Tenen mainada*		Sí	97 (28.4)	82	(30.5)	15	(20.5)

(*) Valor p significatiu de <0.05. w
Font: Elaboració pròpia.

Les expectatives dels pares en termes d'assoliment educatiu dels seus fills també tendeixen a ser inferiors per a aquells homes en situació NEET

Situació laboral actual

En termes de situació laboral —vegeu la Taula 3— les persones enquestades en situació NEET estaven en la major part en situació d'atur —73,5% de dones el 82,2% dels homes—, tot i que les persones inactives estaven sobre-representades en el grup d'edat 18 a 24 —38,7% dones i un 31,3% homes— en comparació amb els altres grups d'edat. En general, hi havia més dones inactives que homes en els tres grups d'edat. Entre

les persones majors de 25 anys en situació NEET, les dones estaven sobrerrepresentades a l'hora de fer tasques domèstiques, en comparació amb els homes de la mateixa edat.

Quan es va demanar als participants que indiquessin el que estaven disposats a fer per obtenir una feina —vegeu taula 4—, en general una major proporció de dones en situació NEET va respondre que acceptarien pitjors condicions de treball o menors ingressos

en comparació amb la resta de dones joves. Aquesta diferència era especialment significativa per al grup d'edat de 30 a 35 anys. No obstant això, una proporció més baixa de dones en situació NEET, si ho comparem amb les dones que no estaven en una situació NEET, va respondre que acceptarien mudar-se a un altre país o a un altre lloc dins del mateix país. Una vegada més, aquesta divergència d'opinions era més significativa en el cas de les dones d'edats compreses entre els 30 i 35 anys.

Taula 3
Cerca de treball activa segons situació laboral, situació NEET, per gènere i edat (%)

	Dones				Homes			
	Total	18-24	25-29	30-35	Total	18-24	25-29	30-35
No en cerca (inactiu)	60 (26.5)	12 (38.7)	16 (27.6)	32 (23.4)	26 (17.8)	10 (31.3)	7 (17.1)	9 (12.3)
Sí (desocupat)*	166 (73.5)	19 (61.3)	42 (72.4)	105 (76.6)	120 (82.2)	22 (68.8)	34 (82.9)	64 (87.7)

	Resultat sense diferenciar gènere			
	Total	18-24	25-29	30-35
No en cerca (inactiu)*	86 (23.1)	22 (34.9)	23 (23.2)	41 (19.5)
Sí (desocupat)*	286 (76.9)	41 (65.1)	76 (76.8)	169 (80.5)

(*) Valor p significatiu de <0.05. w
Font: Elaboració pròpia.

Les dones de 25 a 29 anys d'edat en situació NEET
tenen més probabilitats de provenir de famílies menys
formades i més pobres

Taula 4
Quins canvis estaries disposada a assumir per una feina (categoria Sí)? Només dones per estat NEET, (%)

	Total	Treballant / Estudiant	NEET
18-24			
Mudar-se dins del país	187 (69.0)	169 (70.4)	18 (58.1)
Mudar-se a un altre país	141 (52.0)	128 (53.3)	13 (41.9)
Menors expectatives salarials	76 (28.0)	65 (27.1)	11 (35.5)
Menors expectatives de condicions	68 (25.1)	58 (24.2)	10 (32.3)
25-29			
Mudar-se dins del país	153 (57.5)	121 (58.2)	32 (55.2)
Mudar-se a un altre país	99 (37.2)	83 (39.9)	16 (27.6)
Mudar-se dins del país	76 (28.6)	58 (27.9)	18 (31.0)
Mudar-se a un altre país	64 (24.1)	47 (22.6)	17 (29.3)
30-35			
Mudar-se dins del país*	168 (42.4)	131 (50.6)	37 (27.0)
Mudar-se a un altre país*	110 (27.8)	90 (34.7)	20 (14.6)
Menors expectatives salarials*	106 (26.8)	56 (21.6)	50 (36.5)
Menors expectatives de condicions*	104 (26.3)	51 (19.7)	53 (38.7)

(*) Valor p significatiu de <0.05.

Font: Elaboració pròpia.

Antecedents familiars

Les taules 5 i 6 presenten les característiques familiars per sexe, edat i estat NEET. Els homes d'entre 18 i 24 anys en situació NEET tenien més probabilitats de tenir com a mínim un progenitor nascut fora de l'Estat espanyol, tot i que fora menys probable que els

dos progenitors treballessin a l'edat de 14 anys de l'entrevistat en comparació amb la resta del jovent. Les expectatives dels pares en termes d'assoliment educatiu dels seus fills a l'edat de 14 anys també tendeixen a ser inferiors per a aquells homes en situació NEET que no per als homes que no estaven en aquesta situació.

Les dones de 25 a 29 anys d'edat en situació NEET tenien més probabilitats de provenir de famílies menys formades i més pobres, o de famílies en les que tots dos progenitors fossin aturats quan l'entrevistada tenia 14 anys. Les dones d'entre 30 i 35 anys d'edat en situació NEET també tenien

Taula 5
Característiques familiars de dones per edat i estat NEET, (%)

Dones		Treballant / Estudiant	NEET
25-29			
Major grau de formació dels pares	Baixa*	98 (47.6)	37 (66.1)
	Mitjana	43 (20.9)	12 (21.4)
	Alta	65 (31.6)	7 (12.5)
Situació laboral dels progenitors (quan la participant tenia 14 anys)	Ambdós aturats o inactius*	3 (1.5)	4 (7.1)
	Almenys un progenitor treballa	85 (41.3)	32 (57.1)
	Ambdós treballen	118 (57.3)	20 (35.7)
Situació econòmica dels progenitors (poden permetre's només compres bàsiques)	Dolenta*	24 (12.6)	14 (25.9)
Situació econòmica dels progenitors (poden permetre's compres extres)	Dolenta*	64 (34.2)	34 (61.5)
30-35			
Situació econòmica dels progenitors (poden permetre's només compres bàsiques)	Dolenta*	27 (10.7)	23 (18.1)
Situació econòmica dels progenitors (poden permetre's compres extres)	Dolenta*	82 (34.7)	64 (52.5)

(*) Valor p significatiu de <0.05. Font: Elaboració pròpia.

més probabilitats de provenir de famílies més pobres. Els homes d'entre 30 i 35 anys d'edat en situació NEET tenien més probabi-

litats de tenir tots dos progenitors en situació d'atur als 14 anys i amb clares dificultats a l'hora de permetre's extres.

Experiència laboral i capital social

Les taules 7 i 8 presenten l'experiència laboral i el capital social per

Les dones de 18 a 24 anys d'edat en situació NEET, hi ha menys probabilitats que s'impliquin en organitzacions cíviques, en comparació amb les seves homòlogues que treballen

Taula 6
Característiques familiars d'homes per edat i estat NEET, (%)

Homes		Treballant / Estudiant		NEET	
Situació laboral dels progenitors (quan el participant tenia 14 anys)	Ambdós aturats o inactius	11	(4.5)	0	(0.0)
	Almenys un progenitor treballa	80	(32.9)	19	(61.3)
	Ambdós treballen	152	(62.6)	12	(38.7)
Antecedents immigració dels progenitors	Nascuts a l'Estat espanyol*	218	(89.3)	22	(71.0)
Expectatives de la mare de l'entrevistat (formació)	No gaire implicada*	6	(2.4)	3	(9.7)
	Volia que assolís almenys el mateix nivell de formació	29	(11.7)	11	(35.5)
	Volia que assolís un nivell de formació superior al seu	212	(85.8)	17	(54.8)
Expectatives del pare de l'entrevistat (formació)	No gaire implicat*	19	(7.9)	5	(15.6)
	Volia que assolís almenys el mateix nivell de formació	34	(14.1)	10	(31.3)
	Volia que assolís un nivell de formació superior al seu	188	(78.0)	18	(58.0)
Situació laboral dels progenitors (quan el participant tenia 14 anys)	Ambdós aturats o inactius*	9	(3.4)	7	(9.9)
	Almenys un progenitor treballa	118	(44.5)	42	(59.2)
	Ambdós treballen	138	(52.1)	22	(31.0)
Situació econòmica dels progenitors (poden permetre's compres extres)	Dolenta*	105	(43.0)	40	(58.8)

(*) Valor p significatiu de <0.05. Font: Elaboració pròpia.

sexe, edat i estatus NEET. Hi havia menys probabilitats que els homes de 18 a 24 anys d'edat en situació NEET tinguessin experiència laboral prèvia, en comparació amb els seus homòlegs, que no es troben en situació NEET. Pel que fa al capital social, era més probable que els homes en situació NEET tinguessin més amics desocupats o exclosos del sistema d'educació/ formació. Pel que fa les dones de 18 a 24 anys d'edat en situació NEET, hi havia menys probabilitats que s'impliquessin en organitzacions cíviques, en comparació amb les seves homòlogues que tenien treball.

Tant homes com dones d'entre 30 i 35 anys en situació NEET tenen més probabilitats d'haver passat prèviament per la desocupació, així com també tenir amics desocupats

Taula 7
Experiència laboral i capital social de les dones per edat i estat NEET, (%)*

Dones		Treballant / Estudiant		NEET	
18-24					
Capital social					
Està implicada en organitzacions benèfiques...	Sí	138	(57.5)	11	(35.5)
25-29					
Experiència laboral					
Ha tingut alguna feina per un any o més	Sí	127	(61.1)	53	(91.4)
Capital social					
Quants amics estan: Ocupats	Alguns / La majoria / Tots	121	(58.5)	23	(39.7)
Quants amics estan: Desocupats	Alguns / La majoria / Tots	130	(62.8)	47	(81.0)
Quants amics estan: En formació	Alguns / La majoria / Tots	111	(53.6)	20	(34.5)
Confia en la gent	Sí	83	(39.9)	15	(25.9)
30-35					
Experiència laboral					
Ha tingut alguna feina per un any o més	Sí	234	(90.3)	109	(79.6)
Ha tingut alguna feina per un any o més	Sí	157	(60.6)	122	(89.1)
Capital social					
Quants amics estan: Ocupats	Alguns / La majoria / Tots	213	(82.2)	82	(59.9)
Quants amics estan: Desocupats	Alguns / La majoria / Tots	96	(37.1)	86	(62.8)

(*) Valor p significatiu de <0.05. Font: Elaboració pròpia.

Les dones entre 25 i 29 anys d'edat en situació NEET tenien més probabilitats d'haver passat prèviament la desocupació, així com tenir més amics desocupats o fora del sistema d'educació/formació. També era menys probable que confiessin en altres persones. Els homes de la mateixa edat en situació NEET també eren menys propensos a tenir amics ocupats o participar en organitzacions cíviques en comparació amb

Tenir responsabilitats familiars o assistencials augmenta el risc de les dones d'estar en situació NEET, mentre que el redueix entre els homes

Taula 8
Experiència laboral i capital social dels homes per edat i estat NEET, (%)*

Homes		Treballant / Estudiant	NEET
18-24			
Experiència laboral			
Ha tingut alguna feina per un any o més	Sí	52 (21.0)	2 (6.3)
Capital social			
Quants amics estan: Desocupats	Alguns / La majoria / Tots	181 (73.0)	29 (90.6)
25-29			
Capital social			
Quants amics estan: Treballant	Alguns / La majoria / Tots	144 (62.6)	16 (39.0)
Està implicat en organitzacions benèfiques...	Sí	127 (55.2)	15 (36.6)
30-35			
Experiència laboral			
Ha tingut alguna feina per un any o més	Sí	233 (86.6)	55 (75.3)
Alguna vegada ha estat desocupat durant més d'un any	Sí	165 (61.3)	64 (87.7)
Capital social			
Quants amics estan: Desocupats	Alguns / La majoria / Tots	124 (46.1)	51 (69.9)
Confia en la gent	Sí	119 (44.2)	20 (27.4)

(*) Valor p significatiu de <0.05. Font: Elaboració pròpia.

la resta d'homes de la mateixa edat. Tant homes com dones d'entre 30 i 35 anys en situació NEET tenien més probabilitats d'haver passat prèviament la desocupació,

així com també tenir amics desocupats. També era menys probable que els homes d'aquesta edat en situació NEET confiessin en altres persones.

Preveure la condició de NEET

A partir de l'estudi, en analitzar l'estatus NEET prenent com a referència les característiques sociodemo-

El jovent d'entre 25 i 35 anys en situació NEET esta principalment a l'atur, tenen més amics desocupats i al mateix temps que han passat per més períodes d'atur anteriors

gràfiques i familiars, i l'experiència laboral i el capital social, es varen obtenir els següents resultats.¹⁶ Per les persones enquestades d'entre 18 i 24 anys, el grau de formació determinava l'estatus NEET. Com més alt era el grau de formació, menor era la probabilitat d'estar en situació NEET, especialment en el cas de les dones. En el cas dels homes d'aquesta edat, la capacitat dels pares de pagar extres augmentava la probabilitat d'estar en situació NEET.

Per les persones enquestades d'entre 25 i 29 anys d'edat, s'observaven diferències significatives per sexe en la predicció de la situació NEET. Per a les dones, un nivell d'educació superior i la capacitat dels pares per pagar extres disminuïa la probabilitat d'estar en una situació NEET. Així mateix, tenir responsabilitats familiars o de cura, així com l'experiència d'atur, augmentava el risc de les dones d'estar en situació NEET. Per als homes, en canvi, tenir amics aturats augmentava la probabilitat de caure en la condició NEET, mentre que tenir amics en educació o forma-

ció disminuïa aquesta probabilitat. Entre les persones enquestades entre 25 i 29 anys d'edat, existien diferències significatives per sexe en la previsió de l'estatus NEET. Per a les dones, un nivell de formació més elevat i la capacitat dels pares de permetre's despeses extres disminuïa la probabilitat d'estar en situació NEET. D'altra banda tenir responsabilitats familiars o assistencials i l'experiència d'atur augmentava el risc de les dones d'estar en situació NEET. Per la seva part, els homes repetien el mateix patró que el grup d'edat anterior.

Entre les persones enquestades d'edats compreses entre els 30 i 35 anys, un grau de formació més elevat disminuïa la probabilitat d'estar en situació NEET: com més alt era el nivell formatiu, menys probable era que es trobessin en situació NEET. Tenir responsabilitats familiars o assistencials augmentava el risc de les dones d'estar en situació NEET, mentre que la disminuïa per als homes. El fet d'haver passat per l'atur previ i tenir amics aturats augmentava la probabilitat d'estar en situació NEET, tant per a homes com per a dones.

Conclusions

En conjunt, les persones joves en situació NEET estaven generalment a l'atur, i tenien nivells educatius més baixos i havien passat per més períodes d'atur anteriors en comparació amb la resta del jovent de l'Estat espanyol. Una proporció més gran de les persones enquestades, principalment dones majors de 25 anys, es trobaven en situació NEET.

Els joves d'entre 18 i 24 anys d'edat en situació NEET tenien generalment nivells formatius més baixos i eren més aviat inactius que no pas aturats. Això suggereix que els individus més joves en situació NEET tendeixen a estar menys motivats per buscar feina o que encara intenten trobar la seva vocació. La capacitat dels pares de pagar extres augmentava la probabilitat d'estar en situació NEET d'aquest grup d'edat. Una possible explicació en aquest cas seria que els joves de famílies més riques tinguessin més oportunitats de retardar la seva vida laboral o educativa per explorar la seva realització personal a través d'altres activitats com viatjar o participar en el voluntariat.

¹⁶ VANCEA i UTZET, «School-to-work transition: the case of Spanish NEETs».

Els antecedents familiars de les persones en situació NEET es caracteritzen per una major proporció de progenitors desocupats, amb menor grau de formació i una autosuficiència econòmica menor

Les persones joves entrevistades d'entre 25 i 35 anys en situació NEET tenien generalment nivells formatius més alts i eren més aviat aturats en comparació al grup d'edat anterior. També tenien més probabilitats d'haver passat per la desocupació prèviament i de tenir més amics desocupats en comparació amb la resta de persones joves que no estaven en situació NEET. El nivell de formació baix, el tenir responsabilitats familiars o assistencials o tenir mainada, haver passat per l'atur i tenir amics desocupats, pronosticava la condició de NEET per a aquest grup d'edat.

Entre les dones majors de 25 anys en situació NEET, s'apuntava a un perfil on es tenien responsabilitats familiars o de cura, o mainada, i eren més aviat inactives i feien tasques domèstiques. D'altra banda, el fet de tenir responsabilitats familiars o de cura augmentava el risc de les dones d'estar en situació NEET, mentre que el reduïa entre els homes. Aquests resultats demostren que els rols de gènere tradicionals encara són dominants en la nostra societat. Això també pot estar relacionat amb dificultats creixents per

accedir al mercat laboral, a causa de les altes taxes d'atur i la impossibilitat de conciliar la vida personal i professional.

Especialment les dones en situació NEET majors de 30 anys eren més propenses a reduir les seves expectatives de condicions de treball i ingressos per a poder obtenir un lloc de treball, en comparació amb la resta de dones joves que no estaven en aquesta situació. Aquest resultat és problemàtic, ja que pot conduir a una precarietat creixent de l'ocupació en el cas de les dones, i a agreujar la divisió del treball per gènere.

En general, els antecedents familiars de les persones enquestades en situació NEET es caracteritzaven per una major proporció de progenitors desocupats, amb menor grau de formació i una autosuficiència econòmica menor per als tres grups d'edat. Tanmateix, en els models multivariats no vam trobar proves significatives de factors intergeneracionals, tals com la importància del nivell de formació dels progenitors o del capital social identitari de l'individu derivats de les circumstàncies familiars i de l'experiència.

A partir del que hem analitzat, es demostra que, a causa de les barreres formatives, els períodes de desocupació previs, la inestabilitat econòmica familiar o altres factors, no s'està preparant la població jove de l'Estat espanyol adequadament per al món del treball. Les diferències entre subgrups per edat o gènere s'han de tractar adequadament en termes de reclutament i participació en intervencions específiques de formació i de mercat laboral. Els antecedents tant individuals com familiars, així com els factors contextuais com el panorama polític i econòmic, també poden influir en l'efectivitat de la intervenció. Els responsables polítics han de reconèixer la necessitat de prestar suport i finançar intervencions de reintegració rigoroses per a les persones en situació NEET. ■

■ Bibliografia

ALFIERI Sara (et al.). «Young italian neets (not in employment, formation, or training) and the influence of their family background» [en línia]. A *Europe's Journal of Psychology* núm.11(2): p. 311–322. Disponible a: <www.wejop.psychopen.eu>.

ARNETT, Jeffrey. «Emerging adulthood» [en línia]. A *American Psychologist* núm. 55, p. 469–480, 2000. Disponible a: <www.jeffreyarnett.com>.

BACARIA Jordi; COLL Josep i SÁNCHEZ-MONTIJANO, Elena. «El mercado laboral en España: problemas, retos y tendencias de futuro» [en línia]. A *Sim europe*, 2015/1. Disponible a: <www.social-inclusion-monitor.eu>.

BAGGIO, Stephanie. (et al.). «Not in formation, employment, or training status among young Swiss men. Longitudinal associations with mental health and substance use» [en línia]. A *The Journal of adolescent health: official publication of the Society for Adolescent Medicine* 56(2): 238–43, 2015. Disponible a: <www.jahonline.org>.

BARDAK, Ummuhan, MASEDA, Martiño i ROSSO, Francesca. *Young people not in employment, education or training (NEET). An overview in ETF partner countries*. Torino: European Training Foundation, 2015.

CHEN, Yu-Wen. «Once “NEET”, Always “NEET”? Experiences of employment and unemployment of youth participating in a job training program in Taiwan». A *International Journal of Social Welfare*, núm. 20: p. 33–42, 2011.

Elder Sara. «What does NEETs mean and why is the concept so easily misinterpreted?» [en línia]. *OIT. Technical brief* 1, 2015. Disponible a: <www.voced.edu.au>.

EUROSTAT. *Statistics on young people neither in employment nor in education or training. Statistics Explained*. Brussel·les: European Commission, 2017.

EXPÓSITOS, Mònica. «Los jóvenes y el empleo: informe sobre la situación actual» [en línia]. Universidad de Valladolid, 2005. Disponible a: <uvadoc.uva.es>.

FURLONG, Andy. (Ed.). *Routledge handbook of youth and young adulthood*. New York: Taylor & Francis, 2016.

GARCÍA LÓPEZ, Juan Ramon. «El desempleo juvenil en España». A *Información Comercial Española, ICE: Revista de economía*, núm. 881: p. 11–28, 2014.

GOLDMAN-MELLOR, Sidra (et al.). «Committed to work but vulnerable: self-perceptions and mental health in NEET 18-year olds from a contemporary British cohort» [en línia]. A *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, núm. 57(2): p. 196–203, 2016. Disponible a: <www.ncbi.nlm.nih.gov>.

ISTANCE, David; REES, Gareth; i WILLIAMSON, Howard. *Young people not in education, training or employment in South Glamorgan*. Cardiff: South Glamorgan Training and Enterprise Council, 1994.

O'DEA, Bridianne (et al.). «A cross-sectional exploration of the clinical characteristics of

disengaged (NEET) young people in primary mental healthcare». A *BMJ open* núm. 4(12), 2014. Disponible a: <www.minerva-access.unimelb.edu.au>.

SELLSTRÖM, Eva; BREMBERG, Sven; i O'CAMPO, Patricia. «Yearly incidence of mental disorders in economically inactive young adults» [en línia]. A *European journal of public health* núm. 21(6), 2011. Disponible a: <www.academic.oup.com>.

VALLEJO-PEÑA, Francisco. *Formación y empleo en la juventud española actual ¿Podemos hablar de generación perdida? Formación y empleo en la juventud española actual ¿Podemos hablar de generación perdida?* Madrid: XXVI Seminario Internacional AISOC, 2013.

VANCEA, Mihaela i UTZET, Mireia. «School-to-work transition: the case of Spanish NEETs». A *Journal of Youth Studies*, 2018. Disponible a: <www.DOI: 10.1080/13676261.2017.1421313>.